

Sygn. akt II CSK 375/19

POSTANOWIENIE

Dnia 29 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa M.R.

przeciwko Bankowi [...] Spółce Akcyjnej

z siedzibą w W.

o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 czerwca 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 25 lutego 2019 r., sygn. akt I AGa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od skarżącego na rzecz pozwanego 7500 (siedem
tysięcy pięćset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powoda M.R. od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 25 lutego 2019 r., I AGa [...], Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania

przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na podstawie wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta nie została spełniona.

Powołanie się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia SN z dnia 8 marca 2002 r., sygn. akt I PKN 341/01, OSNP 2004, Nr 6, poz. 100, z dnia 10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004, Nr 3, poz. 49).

Zdaniem skarżącego o oczywistej zasadności wniesionej skargi przesądza przede wszystkim pozbawienie go pełnej ochrony prawnej w związku z oddaleniem powództwa o ustalenie w sytuacji, w której inne instrumenty prawne nie mogły zapewnić powodowi wystarczającej ochrony jego interesu. Obok tego oczywistej zasadności skargi powód upatruje w dokonaniu przez Sąd Apelacyjny zbyt wąskiej kontroli uzasadnienia wyroku Sądu pierwszej instancji. Żaden z tych argumentów nie pozwala jednak stwierdzić, by w sprawie w rzeczywistości doszło do popełnienia rażących i ewidentnych uchybień, które odpowiadałyby przesłance oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Po pierwsze, samo powołanie się na brak udzielenia ochrony prawnej w związku z oddaleniem powództwa o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego (art. 189 k.p.c.) nie przesądza jeszcze samodzielnie o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Stwierdzenie istnienia tej przesłanki wymagałoby wykazania, że stwierdzając niezasadności powództwa o ustalenie Sąd drugiej instancji popełnił poważny i ewidentny błąd, możliwy do stwierdzenia bez potrzeby prowadzenia pogłębionych rozumowań. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie wskazuje jednak, by sytuacja ta miała miejsce. Przesłanki stosowania art. 189 k.p.c. były przedmiotem pogłębionych uwag Sądu Apelacyjnego i trudno stwierdzić, by brak uwzględnienia żądań powoda nastąpił z istotnym i oczywistym naruszeniem prawa.

Po drugie, na spełnienie przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie wskazują także pozostałe twierdzenia skarżącego. Zakres kontroli uzasadnienia Sądu pierwszej instancji w postępowaniu apelacyjnym został w jednoznaczny i spójny sposób określony w dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego. Ogranicza się on z zasady do stwierdzenia, czy uzasadnienie pozwala na zrozumienie motywów zaskarżonego orzeczenia w stopniu pozwalającym na dokonanie jego kontroli kasacyjnej. Biorąc to pod uwagę, odmienne stanowisko wyrażone w orzecznictwie nie pozwala stwierdzić, by skarga kasacyjna była uzasadniona w stopniu oczywistym - a więc, by jej zasadność była niewątpliwa i możliwa do stwierdzenia już na pierwszy rzut oka.

Nie zachodzi także nieważność postępowania uwzględniana przez Sąd Najwyższy z urzędu.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

jw